

Dosarul nr. 1ra-253/2022
(1-19064888-01-1ra-21022022)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

30 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, în cauza penală privind-l pe

BANDALAC Alexandr XXXXX, născut
la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.01.2019 – 26.06.2020;

Instanța de apel: 17.07.2020 – 30.11.2021;

Instanța de recurs: 21.02.2022- 30.03.2022.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 26 iunie 2020, Bandalac Alexandr a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art. 90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare i s-a suspendat pe termen de 2 ani, iar conform art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, a fost obligat ca pe perioada termenului de probațiune fixat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Bandalac Alexandr, la data de 27 octombrie 2018, în perioada de timp cuprinsă între orele 08:30 și 11:20, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, în timp ce se afla în holul de la etajul nr. 9 a blocului locativ situat XXXXX, pe ascuns a sustras o mașină automată de spălat rufe de model „AEG”, de culoare alba, la prețul de 1500 lei, ce aparține lui Baboi Angela, după care

cu bunul sustras a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bandalac Alexandr a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, după semnele calificative: furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror și de avocata Dilion Dorina în numele inculpatului, prin care au solicitat casarea sentinței Judecătoreiei Chișinău.

3.1 Procurorul a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea individualizării pedepsei cu rejudecarea cauzei conform ordinii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie exclusă aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea cerințelor s-a invocat că, deși instanța de judecată corect a încadrat acțiunile inculpatului, la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal. S-a menționat că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive care ar fi concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să nu execute pedeapsa cu închisoarea prevăzută de lege.

Apelantul considera că, pedeapsa stabilită inculpatului prin dispunerea de suspendare condiționată a executării pedepsei este prea blândă în raport cu faptele incriminate și nu își va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea de comitere din partea acestuia a unor infracțiuni similare, or prin aplicarea unei asemenea pedepse nu se va ajunge la restabilirea echității sociale și corectarea inculpatului, și nu poate fi reținut argumentul instanței de fond prin care aceasta a dedus că inculpatul nu prezenta pericol pentru societate, de vreme ce acesta s-a eschivat de la cercetarea judecătorească.

3.2 Avocata Dilion Dorina în numele inculpatului solicita rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recalificarea acțiunilor inculpatului de la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la art. 186 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei prin prisma art. 78 alin. (1) lit. a) în coroborare cu art. 70 alin. (1) și (2) Cod penal, cu reducerea termenului pedepsei închisorii până la limita minimă, adică pe un termen de 3 luni, iar în conformitate cu prevederile art. 90 alin. (1) și (2) Cod penal, cu dispunerea suspendării executării pedepsei aplicate pe o perioadă de probațiune pe termen de 1 an.

În motivarea apelului s-a invocat că, nu s-a demonstrat cu certitudine că prin fapta săvârșită, părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil, așa cum este indicat în rechizitoriu și reținut de instanța judiciară, s-a menționat că, instanța a preluat circumstanțele expuse în rechizitoriu, fără a analiza corespunzător probatoriul administrat, nefiind stabilită cert valoarea pagubei cauzate de către inculpat, iar partea vătămată a reiterat doar în formă verbală că apreciază paguba drept una considerabilă, ceea ce nu este admisibil, din punct de vedere al principiilor unanim recunoscute ale dreptului penal și procesual penal. La fel, nu a fost stabilită prin material probator

valoarea și însemnătatea bunului pentru victimă în raport cu starea materială cu veniturile acesteia, nu a fost stabilită existența persoanelor întreținute de către victimă, așa cum nu a fost determinată nici existența altor circumstanțe care ar fi influențat esențial asupra stării materiale a părții vătămate.

Materialele cauzei atestau că potrivit declarațiilor învinuitului, părții vătămate și martorului Cristian Ecaterina, bunul sustras (mașina de spălat) se afla pe holul blocului de mai mult timp, era în stare deteriorată, deci nu era funcțională, deoarece îi lipseau piesele principale: motorul, piatra și sticla, întregă fiind doar carcasa. Astfel, în atare împrejurări, prima instanță urma să recalifice acțiunile inculpatului de la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la art. 186 alin. (1) Cod penal, cu excluderea calificativului- cauzarea de daune în proporții considerabile, ori organul de urmărire penală și instanța de fond neargumentând motivul aprecierii prejudiciului cauzat ca unul considerabil. Întrucât în cursul judecării cauzei au fost stabilite circumstanțe atenuante, reglementate de art. 76 Cod penal, așa cum sunt: săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, căința sinceră, conștientizarea consecințelor faptei prejudiciabile, apelanta considera oportună aplicarea față de inculpat a pedepsei prin prisma art. 78 alin. (1) lit. a) în coroborare cu art. 70 alin. (1) și (2) Cod penal, iar în prezența cumulului de circumstanțe atenuante, precum și fiind stabilit că partea vătămată nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, nici nu a înaintat acțiune civilă față de acesta, urma a fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, apelurile procurorului și avocatului Dilion Dorina în numele inculpatului au fost respinse ca nefondate, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, lipsesc careva bănuieli care ar pune la îndoială vinovăția inculpatului în comiterea faptelor încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că afirmațiile apărării reprezintă opinia subiectivă or, prima instanță corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

În acest context, nu s-au reținut argumentele apărării, or din declarațiile părții vătămate din cadrul ședinței de judecată rezultă că, prejudiciul cauzat acesteia în urma comiterii infracțiunii în sumă de 1500 lei este unul considerabil, dânsa activează în calitate de vânzător având un salariu lunar de 2700 lei, s-a dedus că inculpatul a comis

infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal, și nicidecum infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (1) Cod penal.

Deși, apărarea a indicat că declarațiile părții vătămate nu pot fi luate în calcul și puse la baza sentinței de condamnare, instanța de apel a stabilit că argumentele cu care optează apărarea sunt evazive, or declarațiile părții vătămate și a martorului sunt concludente, consecvente, corespund adevărului și coroborează între ele, dar și documentele administrate în cadrul urmăririi penale, care cumulate combat poziția apărării, având forță juridică. Mai mult ca atât, fiind audiat în cadrul urmăririi penale, inculpatul și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, căindu-se sincer de cele comise.

Instanța de apel a menționat că în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele constitutive ale infracțiunii imputate, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmau cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal și a fost apreciată de către instanță drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind stabilirea unei pedepse mai blânde.

Totodată, argumentele referitor la recalificarea acțiunilor inculpatului conform art. 186 alin. (1) Cod penal, pe motiv că probele administrate în cauză nu dovedesc vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii imputate, constituie în sine un dezacord cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar. La caz, nu există temei pentru instanța de apel de a da o nouă apreciere probelor, aceasta fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea lor corect pusă la baza sentinței de condamnare.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, concluziile primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită în cadrul procesului penal, astfel faptele acestuia, reținute prin sentință, întrunesc elementele infracțiunii imputate.

Referitor la apelul declarat de către acuzatorul de stat privind blândețea pedepsei, s-a notat că instanța de fond a respectat prevederile art. 96, 385 alin. (1) și 394 alin. (1) și alin. (2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sânt circumstanțele care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de fond corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Careva circumstanțe atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei nu au fost reținute.

Astfel, în mod justificat s-a concluzionat că inculpatul nu prezenta pericol social, anterior nu a fost atras la răspundere penală, considerând că nu este necesar de a-l

izola de societate. În acest context, instanța de apel a reținut că, pedeapsa penală aplicată inculpatului, este una legală, proporțională cu fapta comisă și în măsură să asigure atingerea scopului pedepsei penale.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocata Mîrzîncu Aurelia în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie recalificate acțiunile lui Bandalac Alexandr de la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la art. 186 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea pedepsei prin prisma art. 78 alin. (1) lit. a) și art. 70 alin. (1) și (2) Cod penal, cu reducerea termenului pedepsei închisorii până la limita minimă, adică pe termen de 3 luni, și în baza art. 90 Cod penal să fie dispusă suspendarea executării pedepsei aplicate pe o perioadă de probațiune pe termen de 1 an.

În motivare recurenta a indicat că:

- instanța de apel nu s-a expus motivat asupra argumentelor inculpatului, și nu a respectat principiile generale ce reglementează desfășurarea procesului penal la capitolul încadrării acțiunii inculpatului;

- nu s-a demonstrat cu certitudine, că prin fapta săvârșită, părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil, așa cum este indicat în rechizitoriu și reținut de instanța judiciară;

- declarațiile părții vătămate urmează a fi apreciate critic;

- bunul sustras era în stare deteriorată, nu era funcțională, deoarece îi lipseau piesele principale;

- în atare împrejurări, urmau să fie recalificate acțiunile inculpatului de la art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal la art. 186 alin. (1) Cod penal, cu excludere calificativului- cauzarea de daune în proporții considerabile;

- în cadrul examinării au fost stabilite circumstanțe atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, căința sinceră, conștientizarea consecințelor faptei prejudiciabile, ce permite aplicarea față de inculpat a pedepsei prin prisma art. 78 alin. (1) lit. a) și art. 70 alin. (1) și (2) Cod penal;

- partea vătămată nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, nici nu a înaintat acțiune civilă față de inculpat, ce permite aplicarea prevederile art. 90 Cod penal, cu suspendarea executării ei pe o perioadă de probațiune pe termen de 1 an.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Colegiul penal menționează că, prezenta cauză se încadrează excepției indicate la pct. 5.3.2 lit. b) din Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, ce a permis judecarea cauzei pe durata stării de urgență.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține, că recurenta nu este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel și referitor la pedeapsa stabilită inculpatului, solicitând reîncadrarea acțiunilor inculpatului în prevederile art. 186 alin. (1) Cod penal și aplicarea unei pedepse mai blânde.

Potrivit textului recursului declarat de recurentă se invocă ca temeiuri de casare art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Colegiul penal constată că analizând acest temei în raport cu motivele invocate, acesta nu și-a găsit confirmare, or, prin cercetarea probatoriului de către instanța de apel au fost dovedite elementele infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal.

În coraport cu solicitările recurente, această poziție nu a fost demonstrată prin careva probe, iar în cadrul urmăririi penale inculpatul a recunoscut vina și s-a căit de cele comise, poziție ce diferă de cea expusă de apărător în cadrul instanțelor de judecată. Suplimentar, inculpatul nu s-a prezentat în cadrul instanței de fond și în conformitate cu prevederile art. 321 alin. (2) pct. 1) și (6) Cod de procedură penală, cauza s-a examinat în lipsa acestuia. Aceeași situație s-a repetat și în instanța de apel, fiind pornit în privința acestuia dosar de căutare din 07.06.2019 (f.d. 93). Astfel, instanțele de judecată au întreprins toate măsurile necesare de asigurare a inculpatului la ședințele de judecată și corect au apreciat declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale.

În această ordine de idei Colegiul concluzionează că, alegațiile privitor la pretinsa eroare judiciară reținută la calificarea juridică a acțiunilor inculpatului este vădit nefondată, deoarece instanța de apel just a menținut soluția instanței de fond, motivându-și concluziile de acceptare a argumentelor expuse în sentința primei instanțe. Or, din toate probele examinate și cercetate, instanța de apel a constatat indubitabil și a motivat concluziile prin care constata că, inculpatul a comis infracțiunea ce i s-a incriminat individualizată prin „furt, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, adică

art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal. Iar solicitarea reaprecierii probelor nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept, se relevă că instanța de apel legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că s-a aplicat inculpatului pedeapsă individualizată conform prevederilor legale. Instanța de apel a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4-5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

În acest punct de analiză, Colegiul consideră necesar de a face trimitere și la jurisprudența constantă a Curții Europene, prin care s-a statuat cu titlul de principiu că, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art. 6 din Convenție. (*cauza Bachowski v. Polonia din 02.11.2010*).

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat de avocata Mîrzîncu Aurelia nu și-au găsit confirmare.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Mîrzîncu Aurelia în

numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, în cauza penală privindu-l pe BANDALAC Alexandr XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 mai 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN